

F 16

Auktoriserade revisorn A-son har hos Revisorsnämnden (RN) ansökt om förhandsbesked, om huruvida det är förenligt med hans verksamhet som revisor att äga samtliga aktier och inneha uppdraget som ensam styrelseledamot i ett aktiebolag (nedan bolaget) som i sin tur äger och förvaltar en hyresfastighet.

A-son har lämnat följande uppgifter.

Hans far äger idag en hyresfastighet i Södermanland med ett marknadsvärde om cirka sex miljoner kronor. Fastigheten genererar hyresintäkter om cirka 600 000 kr per år. I och med att hans far har för avsikt att gå i pension inom kort planerar familjen att genomföra ett generationsskifte där A-son kommer att ta över fastigheten genom ett aktiebolag i vilket han ska vara ensam styrelseledamot.

Han reviderar inte någon liknande eller konkurrerande verksamhet i Södermanland. Ingen av hyresgästerna i hyresfastigheten är engagerade i något bolag som han reviderar.

Han är idag anställd av en revisionsbyrå men kommer den 25 januari 2017 att byta arbetsgivare till annan revisionsbyrå.

Såvitt han vet har ingen hyresgäst något engagemang i någon verksamhet som hans nuvarande eller blivande arbetsgivare granskar.

Han kommer inte personligen att sköta förvaltningen eller administrationen av fastigheten. Dessa uppgifter kommer i stället inledningsvis att skötas av andra familjemedlemmar. På sikt kan förvaltningen komma att skötas av en utomstående aktör. Han kommer dock även framdeles att vara delaktig i väsentliga beslut som rör förvaltningen samt i kvalificerade frågor som rör ekonomi och administration.

Oavsett om förvaltningen av fastigheten i huvudsak sköts av andra familjemedlemmar eller av tredje part, räknar han med att ägna mindre än åtta timmar per år åt förvaltningen av bolaget. Han räknar också med att ägna mindre än åtta timmar per år åt skötseln av bolagets ekonomi och administration, ett arbete som kommer att bestå i att han upprättar och granskar bokslut och årsredovisning samt lämnar inkomstdeklaration för bolaget.

RN gör följande bedömning.

Av 25 § första stycket revisorslagen (2001:883) framgår att en revisor inte får utöva annan verksamhet än revisionsverksamhet eller verksamhet som har ett naturligt samband därmed (s.k. sidoverksamhet), om utövandet är av sådan art eller

omfattning att det kan rubba förtroendet för hans eller hennes opartiskhet eller självständighet. Av andra stycket samma paragraf framgår att RN på ansökan av en revisor ska meddela förhandsbesked om huruvida en viss verksamhet är förenlig med kravet i första stycket.

Av revisorslagens förarbeten framgår att sidoverksamhet i form av omfattande affärsverksamhet regelmässigt utgör ett hot mot revisorns opartiskhet och självständighet.¹

Vad gäller *innehavet av aktierna* i det aktuella bolaget finner RN att en sidoverksamhet av den omfattning som A-son har beskrivit ofta är ägnad att rubba förtroendet för revisorns opartiskhet eller självständighet. Vid bedömningen av om en revisor kan ägna sig åt en viss sidoverksamhet bör dock även hans eller hennes intresse av att kunna förvalta sin och familjens tillgångar beaktas.² I detta fall är aktieinnehavet ett led i förvaltningen av tillgångar som A-son kommer att ta över i samband med ett generationsskifte. I en sådan situation får utrymmet för sidoverksamhet anses vara större än vad som annars är fallet. RN finner därför att aktieinnehavet i detta fall inte är så omfattande att det kommer i strid med 25 § revisorslagen.

Vad sedan gäller *uppdraget som styrelseledamot* har RN tidigare uttalat att frågan om huruvida en revisor kan vara styrelseledamot i ett aktiebolag, i vilket sidoverksamhet utövas, ska prövas i förhållande till dels det affärsintresse som revisorn får i det enskilda bolaget, dels omfattningen och arten av bolagets verksamhet.³ Det utesluter inte att hänsyn tas även till andra omständigheter, däribland vad som föranleder revisorn att åta sig uppdraget liksom uppdragets omfattning.

Uppdraget som styrelseledamot innebär i detta fall, i kombination med innehavet av aktierna, att A-son får ett betydande affärsmässigt intresse i bolaget. Detta talar för att han inte kan åta sig uppdraget som styrelseledamot. Hänsyn bör emellertid också tas till att styrelseuppdraget, liksom aktieinnehavet, ingår i förvaltningen av egendom som han tar över inom ramen för ett generationsskifte. Hänsyn bör vidare tas till att hans befattning med bolaget kommer att bli förhållandevis begränsad. Vid en samlad bedömning finner RN därför att uppdraget som styrelseledamot inte kommer i konflikt med bestämmelserna i 25 § revisorslagen. Vad som är känt om omfattningen och arten av bolagets verksamhet föranleder inte någon annan bedömning.

RN bedömer alltså att det aktieinnehav och det styrelseuppdrag som A-son har beskrivit i sin ansökan är förenliga med kravet i 25 § första stycket revisorslagen. Han kan således äga aktierna och inneha uppdraget.

¹ Se prop. 2000/01:146 s. 107.

² Jfr RN:s beslut den 5 maj 2011 i ärende dnr 2011-601 (F 2/11 i RN:s praxissamling).

³ Se RN:s beslut den 22 mars 2007 i ärende dnr 2007-383 (F 4/07 i RN:s praxissamling), RN:s beslut den 5 februari 2009 i ärende dnr 2008-1473 (F 1/09 i RN:s praxissamling) och RN:s beslut den 5 maj 2011 i ärende dnr 2011-601 (F 2/11 i RN:s praxissamling).

Detta förhandsbesked upphör att gälla om förhållandena ändras och vid författningsändringar som påverkar de frågor som beskedet avser. RN vill även erinra om den skyldighet som föreligger för revisorer att för varje uppdrag i revisionsverksamheten pröva sitt oberoende enligt 21 a § revisorslagen.

Ärendet har avgjorts av RN genom Tillsynsnämnden för revisorer. I beslutet har deltagit justitierådet Sten Andersson, ordförande, kammarrättslagmannen Christina Eng, vice ordförande, enhetschefen Tomas Algotsson, auktoriserade revisorn Maria Danckler, f.d. avdelningschefen Eva Ekström, advokaten Michael Frie, direktören Per-Ola Jansson, auktoriserade revisorn Bo Johansson och redovisningsexperten Claes Norberg. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt myndighetschefen Per Johansson, chefsjuristen Adam Diamant, chefsrevisorn Carin Rytoft Drangel samt avdelningsdirektören Lars Eriksson, som har föredragit ärendet, varit närvarande.